

9 Μαρτίου 1941

Η εαρινή επίθεση του Μουσολίνι

Γυμνές καστανιές, δάσος ολόκληρο, σκέπαζαν τον παγωμένο λόφο εκείνη την ήσυχη νύχτα, 8 Μαρτίου 1941. Ο 29χρονος εφοριακός από τη Θεσσαλονίκη στάθηκε πενήντα μέτρα από τα χαρακώματα. Μόλις είχε φτάσει: Έφεδρος λοχαγός και η μοίρα τον έταξε διοικητή του 9^{ου}

λόχου του 19^{ου}

συντάγματος της 1^{ης}

μεραρχίας του Β' Σώματος στρατού. Ύψωμα 731, το όνομα του λόφου. Ευριπίδης Χρυσάφης, το όνομα του 29χρονου Θεσσαλονικιού.

Το κακό ξεκίνησε στις εξήμισι το πρωί, 9 Μαρτίου, όταν πενήντα ιταλικές οβίδες έπεσαν μαζεμένες πάνω στις γυμνές καστανιές. Εκατό χιλιάδες βλήματα σε όλο το μέτωπο. Ήταν η αρχή. Δεκαεπτά ημέρες αργότερα, στις 26 Μαρτίου, ο έφεδρος Ευριπίδης Χρυσάφης ζητούσε να αντικατασταθεί. Το ύψωμα 731 είχε περάσει στον χώρο του θρύλου. Δεν υπήρχαν πια καστανιές να ανθίσουν την άνοιξη που ερχόταν. Το αίμα είχε ποτίσει βαθιά τη γη. Στην πλαγιά του, η ιταλική μεραρχία Πούλιε είχε εξοντωθεί μέσα σε τρεις μόλις μέρες. Τα πτώματα των Ιταλών χρησίμευαν για προπύργιο του ρημαγμένου λόφου. Το ύψωμα 731 έγινε το σύμβολο της ελληνικής αντοχής στα μανιασμένα κύματα της εαρινής επίθεσης του Μουσολίνι που ξεκίνησε στις 9 Μαρτίου κι έσβησε στις 25 του ίδιου μήνα. Η μεγάλη ιταλική εαρινή επίθεση προετοιμάστηκε συστηματικά από τα μέσα Ιανουαρίου. Ήταν η μεγάλη ελπίδα του Μουσολίνι. Σε έκθεσή του προς τον βασιλιά της Ιταλίας, έγραφε: «Οφείλουμε να έχουμε τουλάχιστο μία στρατιωτική επιτυχία, πριν να αρχίσουν οι Γερμανοί την επίθεσή τους, τον Απρίλιο».

Στις 23 Φεβρουαρίου, σε λόγο του στη Ρώμη, έλεγε: «Το τελευταίο έρεισμα της Μεγάλης Βρετανίας στην Ευρώπη ήταν και είναι η Ελλάδα. Ήταν απαραίτητο να αντιμετωπίσουμε την Ελλάδα. Σε λίγο, θα έρθει η άνοιξη και επειδή η άνοιξη είναι η δική μας (δηλαδή, των

φασιστών) εποχή, όλα θα μας έρθουν ρόδινα».

Στις αρχές Μαρτίου, έφτασε ο ίδιος στην Αλβανία για να παρακολουθήσει από κοντά τις επιχειρήσεις. Κύριος στόχος ήταν η διάσπαση του μετώπου σε μια γραμμή έξι χιλιομέτρων, από την Γκλάβα στο Μπούμπεσι. Κυρίαρχος στόχος, το ύψωμα 731. Αν το έπαιρναν, θα προκαλούσαν ρήγμα. Όμως, δεν το πήραν. Την επιχείρηση είχε αναλάβει το 8^ο ιταλικό σώμα στρατού που έριξε στη μάχη τέσσερις μεραρχίες και δυο τάγματα μελανοχιτώνων, κρατώντας άλλες δύο σε εφεδρεία. Απέναντί του, η πρώτη ελληνική μεραρχία που πολεμούσε συνεχώς, χωρίς σταματημό, από την αρχή της εκστρατείας.

Στις 26 Μαρτίου, ο απολογισμός ήταν τραγικός: Δώδεκα ιταλικές μεραρχίες με άφθονα εφόδια είχαν ριχτεί σε έξι πεινασμένες και ξεθεωμένες ελληνικές και δεν πήραν ούτε μια σπιθαμή.

1796: Ο Ναπολέων Βοναπάρτης παντρεύεται την Ιωσηφίνα, χήρα Γάλλου αξιωματικού που εκτελέστηκε κατά τη διάρκεια της επανάστασης.

1829: Αρχίζει στο Λονδίνο η διάσκεψη, που καθόρισε τα πρώτα σύνορα της Ελλάδας.

1831: Ο βασιλιάς της Γαλλίας Λουδοβίκος Φίλιππος δημιουργεί στο Αλγέρι τη λεγεώνα των Ξένων.

1862: Πρώτη ναυμαχία, ανάμεσα σε θωρηκτά πλοία έξω από το αμερικανικό λιμάνι του Νόρφολκ, ανάμεσα στο «Βιρτζίνια» των Νοτίων και το «Μόνιτορ» των Βορείων. Κανένα δε νίκησε.

1864: Ο Οδυσσέας Σαμψών Γκραντ ορίζεται αρχιστράτηγος των Βορείων στον αμερικανικό εμφύλιο πόλεμο.

1888: Πεθαίνει ο Γουλιέλμος Α', αυτοκράτορας της Γερμανίας και βασιλιάς της Πρωσίας από το 1861. Τον διαδέχεται ο Φρειδερίκος Γ'.

1916: Η Γερμανία κηρύσσει τον πόλεμο στην Πορτογαλία, που κατάσχεσε τα ελλιμενισμένα σε πορτογαλικά λιμάνια πλοία της.

1924: Η Ιταλία προσαρτά την ελεύθερη πολιτεία του Φιούμε, ενώ ταυτόχρονα εγκαταλείπει τη διεκδίκηση των δαλματικών ακτών.

1932: Ο Έιμον ντε Βαλέρα εκλέγεται πρόεδρος της δημοκρατίας στην ελεύθερη Ιρλανδία.

1932: Ο Που Γι, που το 1912 παραιτήθηκε από τον θρόνο της Κίνας, τοποθετείται από τους Ιάπωνες πρόεδρος της Μαντζουρίας.

1956: Ο αρχιεπίσκοπος της Κύπρου Μακάριος εξορίζεται από τους Άγγλους στις Σεϋχέλλες.

1992: Πεθαίνει ο Μεναχέμ Μπέγκιν, πρώην πρωθυπουργός του Ισραήλ. Το 1978, είχε μοιραστεί το Νόμπελ για την ειρήνη με τον Ανουάρ Σαντάντ της Αιγύπτου.

2008: Στην Ισπανία, το Σοσιαλιστικό κόμμα του πρωθυπουργού Χοσέ Θαπατέρο αυξάνει τη δύναμή του κατά πέντε έδρες, εξασφαλίζοντας στις εκλογές το 43,64% των ψήφων, έναντι 40,12% του Λαϊκού κόμματος.

2010: Ολοκληρώνοντας τον μαραθώνιο συναντήσεών του με τη Γερμανίδα καγκελάρια, Άνγκελα Μέρκελ (στις 5 του μήνα), τον πρόεδρο της Γαλλίας, Νικολά Σαρκοζί (στις 7) και τον πρόεδρο των ΗΠΑ, Μπάρακ Ομπάμα, ο πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου ανακοινώνει την από τους Αμερικανούς κατάργηση της «βίζας» για τους Έλληνες που επιθυμούν να επισκεφθούν την χώρα, ενώ ήδη έχει δρομολογηθεί η δημιουργία ευρωπαϊκού και αμερικανικού μηχανισμού για την αποτροπή κερδοσκοπίας στον δανεισμό των κρατών όπως η Ελλάδα.

2020: Σε ολόκληρη την χώρα επιβάλλεται απαγόρευση κυκλοφορίας με στόχο την ανάσχεση της εξάπλωσης του κορονοϊού.

Η 9η Μαρτίου στον πολιτισμό

9 Μαρτίου 1661

Ο Ιούλιος Μαζαρίνος

Ο Ιούλιος Μαζαρίνος γεννήθηκε στη Σικελία από φτωχούς γονείς, μορφώθηκε από τους Ιησουΐτες της Ρώμης και βρέθηκε στην υπηρεσία του πάπα. Αναδείχθηκε ξαφνικά, όταν η τύχη τον έφερε να διαπραγματευτεί το τέλος ενός ενδοϊταλικού πολέμου (της Μάντοβας,

στα 1630). Οι χειρισμοί του ήταν αριστοτεχνικοί και θαυμάστηκαν από εχθρούς και φίλους. Ο πάπας τον έστειλε πρεσβευτή του (νούντσιο) στο Παρίσι. Γνωρίστηκε με τον Ρισελιέ κι έγινε φίλος του. Αν και Ιταλός, διακήρυξε ότι η καρδιά του ανήκε στη Γαλλία. Ο Ρισελιέ τον υπέδειξε ως μοναδικό άξιο διάδοχό του. Ο Λουδοβίκος ΙΓ' μόλις που πρόλαβε (τέλη του 1642) να τον διορίσει πρωθυπουργό του, πριν να πεθάνει. Νέος βασιλιάς ανέλαβε ο Λουδοβίκος ΙΔ', ετών τεσσάρων και μηνών οκτώ. Ο Μαζαρίνος ορκίστηκε στον εαυτό του να γίνει ο συνεχιστής της πολιτικής του ευεργέτη του. Οι γονατισμένοι από την άγρια φορολογία υπήκοοι δεν μπορούσαν αρχικά να απειλήσουν το κράτος που ήταν πανίσχυρο. Θα προσπαθούσαν πέντε χρόνια αργότερα. Ο νέος πρωθυπουργός ξεπέρασε με επιτυχία την πρώτη (1648 – 49) και τη δεύτερη (1651 – 53) «επανάσταση της σφενδόνης» (ο λαός πετροβολούσε τα ανάκτορα με σφενδόνες) και είδε τα γαλλικά συμφέροντα να κερδίζουν τα πάντα στην ειρήνη της Βεστφαλίας, όταν, με γαλλική βοήθεια, οι προτεστάντες Γερμανοί φεουδάρχες ταπείνωσαν τον αυτοκράτορά τους.

Ο Μαζαρίνος πέθανε, στις 9 Μαρτίου του 1661 αλλά η Γαλλία ήταν κιάλας το κέντρο της Ευρώπης. Στρατός, οικονομία, βιομηχανία και γεωργία είχαν αναδιοργανωθεί, ενώ τα γράμματα και οι τέχνες γνώριζαν μεγάλη άνθιση. Ήταν η εποχή, που έγραφαν οι Κορνέιγ, Μολιέρος, Ρακίνας, Μπουαλό, Λαφοντέν, Πασκάλ, Λα Ροσφουκό, Λαμπριγιέρ κ.ά. Ο Λουδοβίκος αποφάσισε να διοικεί στο εξής μόνος του λέγοντας την περίφημη φράση:

«L' Etat c' est mois» (Το κράτος είμαι εγώ).

1454: Γεννιέται ο Ιταλός θαλασσοπόρος Αμέρικο Βεσπούτσι. Πραγματοποίησε τέσσερα ερευνητικά ταξίδια στις ανατολικές ακτές του Νέου Κόσμου εξερευνώντας κυρίως την παραλία της σημερινής Βραζιλίας. Η δημοσίευση του προσωπικού του ημερολογίου έγινε αιτία να γνωρίσουν οι Ευρωπαίοι τη νέα ήπειρο, που πήρε τιμητικά το όνομά του. Πέθανε στις 22 Φεβρουαρίου 1512.

1933: Πεθαίνει ο καθηγητής Κύριλλος Νόρθκοτ Πάρκινσον που διατύπωσε τον «Νόμο του Πάρκινσον». Σύμφωνα με αυτόν, οι ώρες εργασίας παρατείνονται με σκοπό να

συμπληρωθεί ο απαιτούμενος χρόνος ολοκλήρωσής της. Είχε γεννηθεί στις 30 Ιουλίου 1909.

1908: Ιδρύεται ο σύλλογος της Ίντερ Μιλάνου από μέλη που αποχώρησαν από τη Μίλαν.

1923: Γεννιέται ο βαθύφωνος Νίκος Ζαχαρίου.

1943: Γεννιέται ο Μπόμπι Φίσερ, πρώτος Αμερικανός παγκόσμιος πρωταθλητής στο σκάκι (το 1972, όταν νίκησε τον Σοβιετικό Μπόρις Σπάσκι).

2000: Η Ελλάδα υποβάλλει επίσημη αίτηση για την ένταξή της στην ΟΝΕ (Οικονομική και Νομισματική Ένωση).

2011: Τερματίζεται η σταδιοδρομία του διαστημικού λεωφορείου Discovery. Είχε εκτοξευτεί πρώτη φορά στο διάστημα στα 1984 και από τότε πραγματοποίησε 39 αποστολές, έχοντας διανύσει πάνω από 240 εκατομμύρια χιλιόμετρα. Είναι ως τώρα το μόνο που ολοκλήρωσε τις αποστολές του χωρίς απώλειες. Τα παλαιότερά του, Columbia και Challenger,

διαλύθηκαν στον αέρα (1.2.2003 το πρώτο, 28.1.1986 το δεύτερο) σκοτώνοντας από επτά ανθρώπους καθένα.